

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΠΡΑΞΗ: "ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΙΑΣ: ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΞΕΝΗΣ/ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ"

Υπουργείο Παιδείας και
Θρησκευμάτων
Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας

*«Προσαρμογή υλικού για τη διδασκαλία,
εκμάθηση, πιστοποίηση της ελληνικής σε άτομα με
αναπηρίες»*

Διδακτικές προτάσεις για μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες με βάση το εγχειρίδιο
ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ, ΠΑΛΙΝΝΟΣΤΟΥΝΤΕΣ, ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΚΑΙ ΞΕΝΟΥΣ, Ελένη
Δεμίρη-Προδρομίδου και Ρούλα Καμαριανού-Βασιλείου,
Εκδόσεις Μεταίχμιο, Τόμος Α

Σύνταξη: Ηλίας Βασιλειάδης	Επιμέλεια: Χριστίνα Μητσοπούλου	Υπεύθυνες/οι Παραδοτέου: Άννα Κοκκινίδου Μαρία Δημητρακοπούλου (Κυριακή Σπανού, Γεωργία Ματζουλά και Δημήτρης Τζιμώκας)
--------------------------------------	---	--

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

1^ο Διδακτικό Σενάριο «Συστάσεις- χαιρετισμοί- γνωριμίες» Τόμος Α (σελ 27-38)

Εκπαιδευτικός Στόχος: Κατανόηση προφορικού και γραπτού λόγου – Παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου

Επιμέρους Στόχοι: Εξάσκηση προφορικής έκφρασης– Εμπλουτισμός λεξιλογίου – Βελτίωση αναγνωστικής ικανότητας- Κατάκτηση, συγκερασμός – Κατανόηση γραπτού κειμένου -Διαδοχή, αλληλουχία– Παραγωγή γραπτού λόγου.

Προτεινόμενες Μεταβολές:

- **Διάλογοι καθημερινής χρήσης (Σελ 27-30)**
 - Να δηλωθεί με σύμβολο-εικόνα στην εκφώνηση πως η άσκηση είναι προφορική και ανάγνωσης.
 - Το χρώμα της γραμματοσειράς να κάνει αντίθεση έτσι ώστε να διακρίνεται από το χρώμα του φόντου.
 - Στους διαλόγους καθημερινής χρήσης πρέπει να υπάρχει γραπτή εκφώνηση με σαφείς οδηγίες. Να προστίθεται μια εικόνα-σήμα διαλόγου.
 - Να γίνει αντικατάσταση των προσώπων Α, Β, Γ με εύηχα ονόματα.
 - Η έκταση του κάθε διάλογου να μην ξεπερνά τη μισή σελίδα ώστε σε κάθε σελίδα να υπάρχουν μόνο δύο υποενότητες με διαλόγους καθημερινής χρήσης.
 - Στους διαλόγους αν υπάρχουν μεγαλύτερα κενά ανάμεσα στα λόγια των προσώπων που συμμετέχουν.
- **Ασκήσεις (Σελ 31-35)**
 - Να δηλώνεται με σύμβολο-εικόνα στην εκφώνηση αν η άσκηση είναι γραπτή.
 - Δίπλα από κάθε πρόταση τοποθετούμε μια έγχρωμη εικόνα, χαρακτηριστική του περιεχομένου της.
 - Σβήνουμε τη λέξη «παράδειγμα» και τοποθετούμε τον σταυρό μεγαλώνοντάς τον με έντονο τρόπο (**bold**) στο κέντρο του κελιού.
 - Σε κάθε άσκηση να υπάρχουν τουλάχιστον ένα με δύο παραδείγματα-υποδείγματα. Τα παραδείγματα να έχουν ακριβώς την ίδια μορφή με την υπόλοιπη άσκηση.
 - Οι οδηγίες να δίνονται με μικρές κύριες προτάσεις, σύντομες και περιεκτικές, και να αναφέρουν ξεκάθαρα το τι ζητούν.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

- Να δηλωθεί με σύμβολο-εικόνα στην εκφώνηση κάθε δραστηριότητας αν η άσκηση είναι προφορική ή γραπτή, αν απαιτείται συλλογική δουλειά κ.τ.λ. Να χρησιμοποιηθούν και εικόνες που να δείχνουν με πιο κατανοητό και ξεκάθαρο τρόπο αυτό που ζητά η άσκηση ή το κεντρικό νόημα που βγαίνει απ' αυτήν.
- Να δοθούν 2 ξεχωριστές εκφωνήσεις μια για το κάθε σκέλος. Η διάταξη των ασκήσεων να δηλώνει ξεκάθαρα πως πρόκειται για δυο ξεχωριστά σκέλη.
- Η γραμματοσειρά των οδηγιών για την εκτέλεση ασκήσεων να είναι μεγαλύτερη αναλογικά με την γραμματοσειρά της υπόλοιπης άσκησης και ακολούθως το χρώμα της γραμματοσειράς να κάνει αντίθεση, έτσι ώστε να διακρίνεται από το χρώμα του φόντου.
- Οι αντιστοιχίσεις να παρουσιάζονται με τέτοιο τρόπο ώστε να μπορεί ο μαθητής με το μολύβι του να ενώσει άνετα και ξεκάθαρα τι αντιστοιχεί με τι.
- Στο τέλος κάθε άσκησης να γίνεται παραπομπή σε πίνακα και σελίδα του β μέρους κάθε βιβλίου, ώστε κάθε μαθητής να είναι σε θέση να ανατρέχει άμεσα.
- **Κατανόηση προφορικού λόγου Κατανόηση και παραγωγή γραπτού λόγου (Σελ 35-38)**
 - Δίπλα από κάθε πρόταση του πίνακα και των παραδειγμάτων να τοποθετηθεί μια έγχρωμη εικόνα, που να τη χαρακτηρίζει.
 - Οι ακουστικές εκφωνήσεις να έχουν πιο αργό ρυθμό και να επαναλαμβάνονται άλλη μία φορά. Ο ρυθμός του ακουστικού υλικού να μην είναι ούτε πολύ γρήγορος αλλά ούτε και πολύ αργός για καλύτερη και ευκολότερη κατανόηση. Επίσης, το υλικό να χωριστεί και σε περισσότερα μέρη, τα οποία θα ακούγονταν ξεχωριστά.
 - Η αρίθμηση ασκήσεων και οδηγιών να μην ακολουθεί το ελληνικό αλφάβητο (α, β, γ, δ) αλλά την αύξουσα σειρά των αριθμών (1, 2, 3, 4).
 - Η γραμματοσειρά των οδηγιών για την εκτέλεση ασκήσεων να είναι μεγαλύτερη αναλογικά με την γραμματοσειρά της υπόλοιπης άσκησης. Γενικότερα η γραμματοσειρά θα πρέπει να είναι απλή, ευανάγνωστη χωρίς πολλές καμπύλες.
 - Στο τέλος κάθε άσκησης να γίνεται παραπομπή σε πίνακα και σελίδα του β μέρους κάθε βιβλίου ώστε κάθε μαθητής να είναι σε θέση να ανατρέχει άμεσα.
 - Να δίνεται έγχρωμη εικόνα με την κεντρική ιδέα της έκθεσης και έτοιμο σχεδιάγραμμα με τα κύρια σημεία για το β' σκέλος της γραπτής άσκησης.
 - Να δηλώνεται με σύμβολο-εικόνα στην εκφώνηση κάθε δραστηριότητας πως η άσκηση είναι γραπτή ή προφορική.

Πρόσθετο Υλικό:

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

- Να προστεθούν και ασκήσεις κατάτμησης και συγκερασμού (Σελ 27-30).
- Προσθήκη στο τέλος κάθε ενότητας λεξιλογίου των λέξεων που πρέπει να έχει κατακτήσει ο μαθητής. Κάθε νέα λέξη που εξηγείται προτείνεται να συνοδεύεται και από ένα παράδειγμα που να τη χαρακτηρίζει, για μεγαλύτερη κατανόηση και καλύτερη απομνημόνευση.
- Περαιτέρω εξάσκηση, γραμματικών, συντακτικών φαινομένων μέσα από παιχνίδια, όπως σταυρόλεξα, γρίφοι, ακροστιχίδες, παζλ κ.α. στο τέλος κάθε ενότητας και όχι ξεχωριστά (Σελ 38).

Διάρκεια: 4-5 διδακτικές ώρες

Εκπαιδευτική Διαδικασία:

⇒ **Διάλογοι καθημερινής χρήσης (Σελ 27-30)**

1. Ξεκινούμε με μια εισαγωγή αναφορικά με τη θεματική ενότητα στην οποία θα αναφερθούμε. Θα ήταν βοηθητικό να μιλήσουμε για το πώς συνάπτουμε κοινωνικές σχέσεις. Η συζήτηση που ακολουθεί έχει ως στόχο την ενεργοποίηση της προηγούμενης γνώσης. Είναι βοηθητικό ο εκπαιδευτικός να καταθέσει και την δική του προσωπική εμπειρία.
2. Ζητούμε από τον μαθητή να αναφέρει ελεύθερα ό,τι του έρχεται στο μυαλό σε σχέση με χαιρετισμούς και γνωριμίες. Αν χρειαστεί, του δίνουμε κάποιους κατευθυντήριους άξονες (πού γνωρίζουμε κόσμο, πώς δημιουργούνται οι φιλίες κ.τ.λ). Στη συνέχεια ο εκπαιδευτικός με τη βοήθεια του μαθητή μπορεί να καταγράψει κατηγορίες και είδη γνωριμιών. Καλό είναι να δοθεί έμφαση από τον εκπαιδευτικό σε συνθήκες και διαδικασίες γνωριμιών που αναφέρονται και στο κείμενο.
3. Ο εκπαιδευτικός διαβάζει τα κείμενα 2 φορές, την πρώτη αργά και συλλαβιστά και τη δεύτερη με ρέοντα λόγο αλλά επίσης αργά αποτελώντας πρότυπο για τον μαθητή. Στόχος είναι η εξάσκηση στη κατάτμηση, στον συγκερασμό και στην ανάγνωση. Ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί το δάχτυλό του ως δείκτη και η ταχύτητα διαβάσματός του είναι τέτοια, ώστε να μπορεί ο μαθητής να ακολουθεί την ανάγνωση του κειμένου. Στη συνέχεια, με τη βοήθεια του μαγνητοφώνου ο μαθητής διαβάζει μόνος του και ο δάσκαλος ηχογραφεί την ανάγνωσή του. Αφού ακούσει ο ίδιος την ανάγνωσή του, παρατηρεί τι τον δυσκόλεψε και διορθώνει μόνος του, αλλά και με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού όπου χρειάζεται, τυχόν λάθη αναγνωστικά. Παράλληλα, οι άγνωστες λέξεις σημειώνονται και συζητιούνται και συγχρόνως γίνεται επανάληψη των λέξεων του κειμένου που παρουσιάστηκαν και διδάχθηκαν προηγουμένως. Αν χρειαστεί γίνεται και επανάληψη της ανάγνωσης με την ίδια μέθοδο.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

⇒ Ασκήσεις (Σελ 31-35)

Ο εκπαιδευτικός καλεί τον μαθητή να διαβάσει την εκφώνηση της πρώτης ερώτησης. Μετά την ανάγνωση καλεί τον μαθητή να του αναφέρει με δικά του λόγια τι ζητά η άσκηση. Σε περίπτωση που ο μαθητής δεν ανταποκρίνεται ο εκπαιδευτικός τον διευκολύνει.

4. Στη συνέχεια ο μαθητής προσπαθεί να εκτελέσει την άσκηση. Σε περίπτωση που ο μαθητής αδυνατεί να «προχωρήσει», ο εκπαιδευτικός τον ενθαρρύνει και του υπενθυμίζει τη μεθοδολογία και τον τρόπο που πρέπει να ακολουθήσει. Ακολουθούμε τα βήματα 4-5 για όλες τις ασκήσεις.

⇒ Κατανόηση προφορικού λόγου (Σελ 35-36)

Ο μαθητής με τη συνοδεία του εκπαιδευτικού αρχικά ακούει το κείμενο από το cd. Ύστερα, ο εκπαιδευτικός διαβάζει το κείμενο 2 φορές την πρώτη αργά και συλλαβιστά και τη δεύτερη με ρέοντα λόγο αλλά επίσης αργά αποτελώντας πρότυπο για τον μαθητή (όπως και στο cd). Παράλληλα, οι άγνωστες λέξεις σημειώνονται και συζητιούνται και συγχρόνως γίνεται επανάληψη των λέξεων του κειμένου που παρουσιάστηκαν και διδάχθηκαν προηγουμένως. Αν χρειαστεί γίνεται και επανάληψη της ανάγνωσης με την ίδια μέθοδο.

5. Ο εκπαιδευτικός καλεί τον μαθητή να διαβάσει την εκφώνηση της πρώτης ερώτησης. Μετά την ανάγνωση καλεί τον μαθητή να του αναφέρει με δικά του λόγια τι ζητά η άσκηση. Σε περίπτωση που ο μαθητής δεν ανταποκρίνεται ο εκπαιδευτικός τον διευκολύνει.
6. Στη συνέχεια ο μαθητής προσπαθεί να εκτελέσει την άσκηση. Σε περίπτωση που ο μαθητής αδυνατεί να «προχωρήσει», ο εκπαιδευτικός τον ενθαρρύνει και του υπενθυμίζει τη μεθοδολογία και τον τρόπο που πρέπει να ακολουθήσει.

⇒ Κατανόηση γραπτού λόγου

Ο εκπαιδευτικός καλεί τον μαθητή να διαβάσει την πρώτη ερώτηση. Μετά την ανάγνωση καλεί τον μαθητή να του αναφέρει με δικά του λόγια τι ζητά η ερώτηση. Σε περίπτωση που ο μαθητής δεν ανταποκρίνεται ο εκπαιδευτικός τον διευκολύνει.

7. Στη συνέχεια ο μαθητής προσπαθεί να εντοπίσει στο κείμενο την απάντηση και να υπογραμμίσει τη κατάλληλη σειρά. Σε περίπτωση που ο μαθητής αδυνατεί να εντοπίσει την απάντηση στο κείμενο, ο εκπαιδευτικός τον ενθαρρύνει και του προσδιορίζει το σημείο στο οποίο βρίσκεται η απάντηση και παράλληλα του υποδεικνύει τεχνικές εντοπισμού σημείων σε κείμενο.
8. Όταν ο μαθητής εντοπίσει την απάντηση, τον καλούμε να την διατυπώσει με δικά του λόγια και να συμπληρώσει τον πίνακα.

⇒ Παραγωγή γραπτού λόγου (Σελ 38)

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Ο εκπαιδευτικός καλεί τον μαθητή να διαβάσει την εκφώνηση της πρώτης ερώτησης. Μετά την ανάγνωση καλεί το μαθητή να του αναφέρει με δικά του λόγια τι ζητά η άσκηση. Σε περίπτωση που ο μαθητής δεν ανταποκρίνεται ο εκπαιδευτικός τον διευκολύνει.

9. Ο μαθητής με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού «φτιάχνει» τους άξονες και το σχεδιάγραμμα του κειμένου που πρέπει να γραφτεί και επισημαίνουν τις λέξεις κλειδιά που πρέπει να περιέχονται στο κείμενο. Στη συνέχεια ο μαθητής ξεκινά τη συγγραφή του κειμένου με τη βοήθεια του σχεδιαγράμματος. Ο εκπαιδευτικός προτρέπει τον μαθητή να διαβάζει κάθε πρόταση που γράφει, ελέγχοντας τη νοηματική της σύνδεση με την προηγούμενη, όπως και τυχόν εκφραστικά, νοηματικά και ορθογραφικά λάθη. Σε περίπτωση που ο μαθητής δεν ανταποκρίνεται ο εκπαιδευτικός τον διευκολύνει υποδεικνύοντας μεθοδολογικά τι πρέπει να τροποποιήσει.
10. Μεταγνώση: Να μπορεί ο μαθητής να αναφέρει με την ολοκλήρωση κάθε υποενότητας τα μεθοδολογικά βήματα για την ορθή ολοκλήρωση των ασκήσεων.
11. Αξιολόγηση-Γενίκευση: Για την αξιολόγηση του βαθμού κατανόησης των εκπαιδευτικών στόχων της ενότητας και αφομοίωσης του λεξιλογίου ζητούμε προφορικά και γραπτά μέσω του «Παιχνιδιού ρόλων με διάλογο» από τον μαθητή να μας περιγράψει τη διαδικασία και τον τρόπο επικοινωνίας γνωριμιών και συστάσεων που ο ίδιος ακολουθεί.

Επισημάνση: Το παραπάνω διδακτικό σενάριο μπορεί να χρειαστεί για την ολοκλήρωσή του παραπάνω από 4 με 5 μαθήματα, ανάλογα με τις δυνατότητες του μαθητή. Καλό θα ήταν στα πρώτα μαθήματα, και μέχρι ο μαθητής να εξοικειωθεί με τις ασκήσεις και να αρχίσει να κατανοεί, να μην υπάρχει χρονικό περιθώριο στις απαντήσεις του. Κλιμακωτά, να «μπει» σαν μεταβλητή ο χρονικός περιορισμός αλλά με ανοχή.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην υιοωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

2^ο Διδακτικό Σενάριο «Υπηρεσίες» Τόμος Α (σελ 99-114)

Εκπαιδευτικός Στόχος: Κατανόηση προφορικού και γραπτού λόγου – Παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου

Επιμέρους Στόχοι: Εξάσκηση προφορικής έκφρασης– Εμπλουτισμός λεξιλογίου – Βελτίωση αναγνωστικής ικανότητας- Κατάκτηση, συγκερασμός – Κατανόηση γραπτού κειμένου- Διαδοχή, αλληλουχία – Παραγωγή γραπτού λόγου.

Προτεινόμενες Μεταβολές:

- **Διάλογοι καθημερινής χρήσης (Σελ 99-105)**
 - Να δηλωθεί με σύμβολο-εικόνα στην εκφώνηση πως η άσκηση είναι προφορική και ανάγνωσης.
 - Το χρώμα της γραμματοσειράς να κάνει αντίθεση έτσι ώστε να διακρίνεται από το χρώμα του φόντου.
 - Στους διαλόγους καθημερινής χρήσης πρέπει να υπάρχει γραπτή εκφώνηση με σαφείς οδηγίες.
 - Να προστεθεί μια εικόνα-σήμα διαλόγου.
 - Να γίνει αντικατάσταση των προσώπων Α, Β, Γ με εύηχα ονόματα.
 - Η έκταση του κάθε διάλογου να μη ξεπερνά τη μισή σελίδα ώστε σε κάθε σελίδα να υπάρχουν μόνο δύο υποενότητες με διαλόγους καθημερινής χρήσης.
 - Στους διαλόγους πρέπει να υπάρχουν μεγαλύτερα κενά ανάμεσα στα λόγια των προσώπων που συμμετέχουν.
- **Ασκήσεις (Σελ 106-110)**
 - Να δηλώνεται με σύμβολο-εικόνα στην εκφώνηση αν η άσκηση είναι προφορική ή γραπτή.
 - Δίπλα από κάθε πρόταση τοποθετούμε μια έγχρωμη εικόνα χαρακτηριστική του περιεχομένου της.
 - Σβήνουμε τη λέξη «παράδειγμα» και τοποθετούμε τον σταυρό μεγαλώνοντάς τον με έντονο τρόπο (**bold**) στο κέντρο του κελιού.
 - Σε κάθε άσκηση πρέπει να υπάρχουν τουλάχιστον ένα με δύο παραδείγματα-υποδείγματα. Τα παραδείγματα να έχουν ακριβώς την ίδια μορφή με την υπόλοιπη άσκηση.
 - Οι οδηγίες να δίνονται με μικρές κύριες προτάσεις, σύντομες και περιεκτικές και να αναφέρουν ξεκάθαρα το τι ζητούν.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

- Να δηλωθεί με σύμβολο- εικόνα στην εκφώνηση κάθε δραστηριότητας αν η άσκηση είναι προφορική ή γραπτή, αν απαιτείται συλλογική δουλειά κ.τ.λ.
- Να χρησιμοποιηθούν και εικόνες που να δείχνουν με πιο κατανοητό και ξεκάθαρο τρόπο αυτό που ζητά η άσκηση ή το κεντρικό νόημα που βγαίνει απ' αυτήν.
- Η γραμματοσειρά των οδηγιών για την εκτέλεση ασκήσεων να είναι μεγαλύτερη αναλογικά με την γραμματοσειρά της υπόλοιπης άσκησης και ακολούθως το χρώμα της γραμματοσειράς να κάνει αντίθεση, έτσι ώστε να διακρίνεται από το χρώμα του φόντου.
- Οι αντιστοιχίσεις να παρουσιάζονται με τέτοιο τρόπο, ώστε να μπορεί ο μαθητής με το μολύβι του να ενώσει άνετα και ξεκάθαρα τι αντιστοιχεί με τι.
- Στο τέλος κάθε άσκησης να γίνεται παραπομπή σε πίνακα και σελίδα του β' μέρους κάθε βιβλίου, ώστε κάθε μαθητής να είναι σε θέση να ανατρέχει άμεσα.
- Να δοθεί προτεινόμενο σχεδιάγραμμα στην Άσκηση Ζ.
- **Κατανόηση προφορικού λόγου Κατανόηση και παραγωγή γραπτού λόγου (Σελ 110-114)**
 - Δίπλα από κάθε πρόταση του πίνακα και των παραδειγμάτων να τοποθετηθεί μια έγχρωμη εικόνα που να τη χαρακτηρίζει.
 - Οι ακουστικές εκφωνήσεις να έχουν πιο αργό ρυθμό και να επαναλαμβάνονται άλλη μία φορά. Ο ρυθμός του ακουστικού υλικού να μην είναι ούτε πολύ γρήγορος αλλά ούτε και πολύ αργός για καλύτερη και ευκολότερη κατανόηση.
 - Επίσης, το υλικό να χωριστεί και σε περισσότερα μέρη, τα οποία θα ακούγονται ξεχωριστά.
 - Η αρίθμηση ασκήσεων και οδηγιών να μην ακολουθεί το ελληνικό αλφάβητο (α, β, γ, δ) αλλά την αύξουσα σειρά των αριθμών (1, 2, 3, 4).
 - Η γραμματοσειρά των οδηγιών για την εκτέλεση ασκήσεων να είναι μεγαλύτερη αναλογικά με τη γραμματοσειρά της υπόλοιπης άσκησης. Γενικότερα η γραμματοσειρά θα πρέπει να είναι απλή, ευανάγνωστη χωρίς πολλές καμπύλες.
 - Στο τέλος κάθε άσκησης να γίνεται παραπομπή σε πίνακα και σελίδα του β' μέρους κάθε βιβλίου, ώστε κάθε μαθητής να είναι σε θέση να ανατρέχει άμεσα.
 - Να δίνεται έγχρωμη εικόνα με την κεντρική ιδέα της έκθεσης και έτοιμο σχεδιάγραμμα με τα κύρια σημεία για το β' σκέλος της γραπτής άσκησης.
 - Να δηλώνεται με σύμβολο-εικόνα στην εκφώνηση κάθε δραστηριότητας πως η άσκηση είναι γραπτή ή προφορική.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Πρόσθετο Υλικό:

- Να προστεθούν και ασκήσεις κατάτμησης και συγκερασμού (Σελ 99-105).
- Προσθήκη στο τέλος κάθε ενότητας λεξιλογίου των λέξεων που πρέπει να έχει κατακτήσει ο μαθητής. Κάθε νέα λέξη που εξηγείται προτείνεται να συνοδεύεται και από ένα παράδειγμα που να τη χαρακτηρίζει, για μεγαλύτερη κατανόηση και καλύτερη απομνημόνευση.
- Περαιτέρω εξάσκηση, γραμματικών, συντακτικών φαινομένων μέσα από παιχνίδια, όπως σταυρόλεξα, γρίφοι, ακροστιχίδες, παζλ κ.α. στο τέλος κάθε ενότητας και όχι ξεχωριστά (Σελ 114).

Διάρκεια: 4-5 διδακτικές ώρες

Εκπαιδευτική Διαδικασία:

⇒ **Διάλογοι καθημερινής χρήσης (Σελ 99-105)**

1. Ξεκινούμε με μια εισαγωγή αναφορικά με τη θεματική ενότητα στην οποία θα αναφερθούμε. Θα ήταν βοηθητικό να μιλήσουμε για τις παρεχόμενες υπηρεσίες στη χώρα μας. Η συζήτηση που ακολουθεί έχει ως στόχο την ενεργοποίηση της προηγούμενης γνώσης. Είναι βοηθητικό ο εκπαιδευτικός να καταθέσει και την δική του προσωπική εμπειρία.
2. Ζητούμε από το μαθητή να αναφέρει ελεύθερα ό,τι του έρχεται στο μυαλό σε σχέση με διάφορες υπηρεσίες που έχει επισκεφτεί. Αν χρειαστεί του δίνουμε κάποιους κατευθυντήριους άξονες (πού και πώς στέλνουμε αλληλογραφία, πού πληρώνουμε τους φόρους κτλ). Στη συνέχεια ο εκπαιδευτικός με τη βοήθεια του μαθητή μπορούν να καταγράψουν κατηγορίες υπηρεσιών. Καλό είναι να δοθεί έμφαση από τον εκπαιδευτικό σε υπηρεσίες που αναφέρονται και στο κείμενο.
3. Ο εκπαιδευτικός διαβάζει τα κείμενα 2 φορές την πρώτη αργά και συλλαβιστά και τη δεύτερη με ρέοντα λόγο αλλά επίσης αργά αποτελώντας πρότυπο για το μαθητή. Στόχος είναι η εξάσκηση στην κατάτμηση, στον συγκερασμό και στην ανάγνωση. Ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί το δάχτυλό του ως δείκτη και η ταχύτητα διαβάσματός του είναι τέτοια, ώστε να μπορεί ο μαθητής να ακολουθεί την ανάγνωση του κειμένου. Στη συνέχεια, με τη βοήθεια του μαγνητοφώνου ο μαθητής διαβάζει μόνος του και ο δάσκαλος ηχογραφεί την ανάγνωσή του. Αφού ακούσει ο ίδιος την ανάγνωσή του παρατηρεί τι τον δυσκόλεψε και διορθώνει μόνος του, αλλά και με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού όπου χρειάζεται, τυχόν λάθη αναγνωστικά. Παράλληλα, οι άγνωστες λέξεις σημειώνονται και

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

συζητιούνται και συγχρόνως γίνεται επανάληψη των λέξεων του κειμένου που παρουσιάστηκαν και διδάχθηκαν προηγουμένως. Αν χρειαστεί γίνεται και επανάληψη της ανάγνωσης με την ίδια μέθοδο.

⇒ **Ασκήσεις (Σελ 106-110)**

4. Ο εκπαιδευτικός καλεί τον μαθητή να διαβάσει την εκφώνηση της πρώτης ερώτησης. Μετά την ανάγνωση καλεί τον μαθητή να του αναφέρει με δικά του λόγια τι ζητά η άσκηση. Σε περίπτωση που ο μαθητής δεν ανταποκρίνεται ο εκπαιδευτικός τον διευκολύνει.
5. Στη συνέχεια ο μαθητής προσπαθεί να εκτελέσει την άσκηση. Σε περίπτωση που ο μαθητής αδυνατεί να «προχωρήσει», ο εκπαιδευτικός τον ενθαρρύνει και το υπενθυμίζει τη μεθοδολογία και τον τρόπο που πρέπει να ακολουθήσει. Ακολουθούμε τα βήματα 4-5 για όλες τις ασκήσεις.

⇒ **Κατανόηση προφορικού λόγου (Σελ 110-111)**

6. Ο μαθητής με τη συνοδεία του εκπαιδευτικού αρχικά ακούει το κείμενο από το cd. Ύστερα, ο εκπαιδευτικός διαβάζει το κείμενο 2 φορές, την πρώτη αργά και συλλαβιστά και τη δεύτερη με ρέοντα λόγο αλλά επίσης αργά, αποτελώντας πρότυπο για τον μαθητή (όπως και στο cd). Παράλληλα, οι άγνωστες λέξεις σημειώνονται και συζητιούνται και συγχρόνως γίνεται επανάληψη των λέξεων του κειμένου που παρουσιάστηκαν και διδάχθηκαν προηγουμένως. Αν χρειαστεί γίνεται και επανάληψη της ανάγνωσης με την ίδια μέθοδο.
7. Ο εκπαιδευτικός καλεί τον μαθητή να διαβάσει την εκφώνηση της πρώτης ερώτησης. Μετά την ανάγνωση καλεί τον μαθητή να του αναφέρει με δικά του λόγια τι ζητά η άσκηση. Σε περίπτωση που ο μαθητής δεν ανταποκρίνεται ο εκπαιδευτικός τον διευκολύνει.
8. Στη συνέχεια ο μαθητής προσπαθεί να εκτελέσει την άσκηση. Σε περίπτωση που ο μαθητής αδυνατεί να «προχωρήσει» ο εκπαιδευτικός τον ενθαρρύνει και του υπενθυμίζει τη μεθοδολογία και τον τρόπο που πρέπει να ακολουθήσει.

⇒ **Κατανόηση γραπτού λόγου (Σελ 112-113)**

9. Ο εκπαιδευτικός καλεί τον μαθητή να διαβάσει τη πρώτη ερώτηση. Μετά την ανάγνωση καλεί τον μαθητή να του αναφέρει με δικά του λόγια τι ζητά η ερώτηση. Σε περίπτωση που ο μαθητής δεν ανταποκρίνεται ο εκπαιδευτικός τον διευκολύνει.
10. Στη συνέχεια ο μαθητής προσπαθεί να εντοπίσει στο κείμενο την απάντηση και να υπογραμμίσει τη κατάλληλη σειρά. Σε περίπτωση που ο μαθητής αδυνατεί να εντοπίσει την απάντηση στο κείμενο, ο εκπαιδευτικός τον ενθαρρύνει και του προσδιορίζει το σημείο στο

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

οποίο βρίσκεται η απάντηση και παράλληλα του υποδεικνύει τεχνικές εντοπισμού σημείων σε κείμενο.

11. Όταν ο μαθητής εντοπίσει την απάντηση, τον καλούμε να την διατυπώσει με δικά του λόγια και να συμπληρώσει τον πίνακα.

⇒ **Παραγωγή γραπτού λόγου (Σελ 113- 114)**

12. Ο εκπαιδευτικός καλεί τον μαθητή να διαβάσει την εκφώνηση της πρώτης ερώτησης. Μετά την ανάγνωση καλεί τον μαθητή να του αναφέρει με δικά του λόγια τι ζητά η άσκηση. Σε περίπτωση που ο μαθητής δεν ανταποκρίνεται ο εκπαιδευτικός τον διευκολύνει.
13. Ο μαθητής με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού «φτιάχνει» τους άξονες και το σχεδιάγραμμα του κειμένου που πρέπει να γραφτεί και επισημαίνουν τις λέξεις κλειδιά που πρέπει να περιέχονται στο κείμενο. Στη συνέχεια ο μαθητής ξεκινά πρόταση πρόταση τη συγγραφή του κειμένου με τη βοήθεια του σχεδιαγράμματος. Ο εκπαιδευτικός προτρέπει τον μαθητή να διαβάζει κάθε πρόταση που γράφει, ελέγχοντας τη νοηματική της σύνδεση με την προηγούμενη, τυχόν εκφραστικά, νοηματικά και ορθογραφικά λάθη. Σε περίπτωση που ο μαθητής δεν ανταποκρίνεται ο εκπαιδευτικός τον διευκολύνει υποδεικνύοντας μεθοδολογικά τι πρέπει να τροποποιήσει.
14. Μεταγνώση: Να μπορεί ο μαθητής να αναφέρει με την ολοκλήρωση κάθε υποενότητας τα μεθοδολογικά βήματα για την ορθή ολοκλήρωση των ασκήσεων.
15. Αξιολόγηση-Γενίκευση: Για την αξιολόγηση του βαθμού κατανόησης των εκπαιδευτικών στόχων της ενότητας και αφομοίωσης του λεξιλογίου ζητούμε προφορικά και γραπτά μέσω του «Παιχνιδιού ρόλων με διάλογο» από τον μαθητή να μας περιγράψει την διαδικασία και τον τρόπο επικοινωνίας και διαχείρισης καταστάσεων σε χώρους παροχής υπηρεσιών .

Επισήμανση: Το παραπάνω διδακτικό σενάριο μπορεί να χρειαστεί για την ολοκλήρωσή του παραπάνω από 4 με 5 μαθήματα ανάλογα με τις δυνατότητες του μαθητή. Καλό θα ήταν στα πρώτα μαθήματα, και μέχρι ο μαθητής να εξοικειωθεί με τις ασκήσεις και να αρχίσει να κατανοεί, να μην υπάρχει χρονικό περιθώριο στις απαντήσεις του. Κλιμακωτά, να «μπει» σαν μεταβλητή ο χρονικός περιορισμός αλλά με ανοχή.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

3^ο Διδακτικό Σενάριο «Καθημερινή ζωή» Τόμος Β (σελ 27-44)

Εκπαιδευτικός Στόχος: Κατανόηση προφορικού και γραπτού λόγου – Παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου

Επιμέρους Στόχοι: Εξάσκηση προφορικής έκφρασης– Εμπλουτισμός λεξιλογίου – Βελτίωση αναγνωστικής ικανότητας- Κατάκτηση, συγκερασμός – Κατανόηση γραπτού κειμένου-Διαδοχή, αλληλουχία – Παραγωγή γραπτού λόγου.

Προτεινόμενες Μεταβολές:

- **Διάλογοι καθημερινής χρήσης (Σελ 27-34)**
 - Να δηλωθεί με σύμβολο-εικόνα στην εκφώνηση πως η άσκηση είναι προφορική και ανάγνωσης ή ακουστική.
 - Το χρώμα της γραμματοσειράς να κάνει αντίθεση, έτσι ώστε να διακρίνεται από το χρώμα του φόντου.
 - Στους διαλόγους καθημερινής χρήσης πρέπει να υπάρχει γραπτή εκφώνηση με σαφείς οδηγίες.
 - Να προστεθεί μια εικόνα-σήμα διαλόγου.
 - Να γίνει αντικατάσταση των προσώπων Α, Β, Γ με εύηχα ονόματα.
 - Η έκταση του κάθε διάλογου να μη ξεπερνά τη μισή σελίδα, ώστε σε κάθε σελίδα να υπάρχουν μόνο δύο υποενότητες με διαλόγους καθημερινής χρήσης.
 - Στους διαλόγους να υπάρχουν μεγαλύτερα κενά ανάμεσα στα λόγια των προσώπων που συμμετέχουν.
 - Οι ακουστικές εκφωνήσεις πρέπει να έχουν πιο αργό ρυθμό και να επαναλαμβάνονται άλλη μία φορά. Ο ρυθμός του ακουστικού υλικού να μην είναι ούτε πολύ γρήγορος αλλά ούτε και πολύ αργός για καλύτερη και ευκολότερη κατανόηση. Επίσης, το υλικό να χωριστεί και σε περισσότερα μέρη τα οποία θα ακούγονταν ξεχωριστά.
- **Ασκήσεις (Σελ 34-39)**
 - Να δηλώνεται με σύμβολο-εικόνα στην εκφώνηση αν η άσκηση είναι γραπτή ή προφορική.
 - Δίπλα από κάθε πρόταση τοποθετούμε μια έγχρωμη εικόνα χαρακτηριστική του περιεχομένου της.
 - Σβήνουμε τη λέξη «παράδειγμα» και τοποθετούμε τον σταυρό μεγαλώνοντάς τον με έντονο τρόπο (**bold**) στο κέντρο του κελιού.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

- Σε κάθε άσκηση να υπάρχουν τουλάχιστον ένα με δύο παραδείγματα-υποδείγματα. Τα παραδείγματα να έχουν ακριβώς την ίδια μορφή με την υπόλοιπη άσκηση.
- Οι οδηγίες να δίνονται με μικρές κύριες προτάσεις, σύντομες και περιεκτικές και να αναφέρουν ξεκάθαρα το τι ζητούν.
- Να δηλωθεί με σύμβολο-εικόνα στην εκφώνηση κάθε δραστηριότητας αν ή άσκηση είναι προφορική ή γραπτή, αν απαιτείται συλλογική δουλειά κ.τ.λ. Να χρησιμοποιηθούν και εικόνες που να δείχνουν με πιο κατανοητό και ξεκάθαρο τρόπο αυτό που ζητά η άσκηση ή το κεντρικό νόημα που βγαίνει απ' αυτήν.
- Η γραμματοσειρά των οδηγιών για την εκτέλεση ασκήσεων να είναι μεγαλύτερη αναλογικά με την γραμματοσειρά της υπόλοιπης άσκησης και ακολούθως το χρώμα της γραμματοσειράς να κάνει αντίθεση, έτσι ώστε να διακρίνεται από το χρώμα του φόντου.
- Οι αντιστοιχίσεις να παρουσιάζονται με τέτοιο τρόπο, ώστε να μπορεί ο μαθητής με το μολύβι του να ενώσει άνετα και ξεκάθαρα τι αντιστοιχεί με τι.
- Στο τέλος κάθε άσκησης να γίνεται παραπομπή σε πίνακα και σελίδα του β' μέρους κάθε βιβλίου, ώστε κάθε μαθητής να είναι σε θέση να ανατρέχει άμεσα.
- **Κατανόηση προφορικού λόγου - Κατανόηση και παραγωγή γραπτού λόγου (Σελ 40-44)**
 - Δίπλα από κάθε πρόταση του πίνακα και των παραδειγμάτων να τοποθετηθεί μια έγχρωμη εικόνα που να τη χαρακτηρίζει.
 - Οι ακουστικές εκφωνήσεις να έχουν πιο αργό ρυθμό και να επαναλαμβάνονται άλλη μία φορά. Ο ρυθμός του ακουστικού υλικού να μην είναι ούτε πολύ γρήγορος αλλά ούτε και πολύ αργός για καλύτερη και ευκολότερη κατανόηση. Επίσης, το υλικό να χωριστεί και σε περισσότερα μέρη, τα οποία θα ακούγονταν ξεχωριστά.
 - Η αρίθμηση ασκήσεων και οδηγιών να μην ακολουθεί το ελληνικό αλφάβητο (α, β, γ, δ) αλλά την αύξουσα σειρά των αριθμών (1, 2, 3, 4).
 - Η γραμματοσειρά των οδηγιών για την εκτέλεση ασκήσεων να είναι μεγαλύτερη αναλογικά με την γραμματοσειρά της υπόλοιπης άσκησης. Γενικότερα η γραμματοσειρά θα πρέπει να είναι απλή, ευανάγνωστη, χωρίς πολλές καμπύλες.
 - Στο τέλος κάθε άσκησης να γίνεται παραπομπή σε πίνακα και σελίδα του β' μέρους κάθε βιβλίου, ώστε κάθε μαθητής να είναι σε θέση να ανατρέχει άμεσα.
 - Να δίνεται έγχρωμη εικόνα με την κεντρική ιδέα της έκθεσης και έτοιμο σχεδιάγραμμα με τα κύρια σημεία για το β' σκέλος της γραπτής άσκησης.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

- Να δηλώνεται με σύμβολο- εικόνα στην εκφώνηση κάθε δραστηριότητας πως η άσκηση είναι γραπτή ή προφορική.
- **Πρόσθετο Υλικό:**
 - Να προστεθούν και ασκήσεις κατάτμησης και συγκερασμού (Σελ 27-34).
 - Προσθήκη στο τέλος κάθε ενότητας λεξιλογίου των λέξεων που πρέπει να έχει κατακτήσει ο μαθητής. Κάθε νέα λέξη που εξηγείται προτείνεται να συνοδεύεται και από ένα παράδειγμα που να τη χαρακτηρίζει, για μεγαλύτερη κατανόηση και καλύτερη απομνημόνευση.
 - Περαιτέρω εξάσκηση γραμματικών και συντακτικών φαινομένων μέσα από παιχνίδια, όπως σταυρόλεξα, γρίφοι, ακροστιχίδες, παζλ κ.α. στο τέλος κάθε ενότητας και όχι ξεχωριστά (Σελ 44).

Διάρκεια: 4-5 διδακτικές ώρες

Εκπαιδευτική Διαδικασία:

⇒ **Διάλογοι καθημερινής χρήσης (Σελ 27-34)**

1. Ξεκινούμε με μια εισαγωγή αναφορικά με τη θεματική ενότητα στην οποία θα αναφερθούμε. Θα ήταν βοηθητικό να μιλήσουμε για το πώς επικοινωνούμε στη καθημερινή μας ζωή. Η συζήτηση που ακολουθεί έχει ως στόχο την ενεργοποίηση της προηγούμενης γνώσης. Είναι βοηθητικό ο εκπαιδευτικός να καταθέσει και την δική του προσωπική εμπειρία.
2. Ζητούμε από τον μαθητή να αναφέρει ελεύθερα ό,τι του έρχεται στο μυαλό σε σχέση με τις κοινωνικές του επαφές και τη καθημερινή του ζωή. Αν χρειαστεί, του δίνουμε κάποιους κατευθυντήριους άξονες (με ποιους συναναστρεφόμαστε, για ποιους λόγους κ.τ.λ). Στη συνέχεια ο εκπαιδευτικός με τη βοήθεια του μαθητή μπορούν να καταγράψουν συνθήκες καθημερινής ζωής. Καλό είναι να δοθεί έμφαση από τον εκπαιδευτικό σε συνθήκες και διαδικασίες της καθημερινότητας που αναφέρονται και στο κείμενο.
3. Ο εκπαιδευτικός, αφού ακουστούν τα κείμενα από το cd, τα διαβάσει 2 φορές, την πρώτη αργά και συλλαβιστά και τη δεύτερη με ρέοντα λόγο αλλά επίσης αργά, αποτελώντας πρότυπο για τον μαθητή. Στόχος είναι η εξάσκηση στην κατάτμηση, τον συγκερασμό και την ανάγνωση. Ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί το δάχτυλό του ως δείκτη και η ταχύτητα διαβάσματός του είναι τέτοια, ώστε να μπορεί ο μαθητής να ακολουθεί την ανάγνωση του κειμένου. Στη συνέχεια, με τη βοήθεια του μαγνητοφώνου ο μαθητής διαβάσει μόνος του και ο

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

δάσκαλος ηχογραφεί την ανάγνωσή του. Αφού ακούσει ο ίδιος την ανάγνωσή του παρατηρεί τι τον δυσκόλεψε και διορθώνει μόνος του, αλλά και με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού όπου χρειάζεται, τυχόν λάθη αναγνωστικά. Παράλληλα, οι άγνωστες λέξεις σημειώνονται και συζητιούνται και συγχρόνως γίνεται επανάληψη των λέξεων του κειμένου που παρουσιάστηκαν και διδάχθηκαν προηγουμένως. Αν χρειαστεί, γίνεται και επανάληψη της ανάγνωσης με την ίδια μέθοδο.

⇒ **Ασκήσεις (Σελ 34-39)**

4. Ο εκπαιδευτικός καλεί τον μαθητή να διαβάσει την εκφώνηση της πρώτης ερώτησης. Μετά την ανάγνωση καλεί τον μαθητή να του αναφέρει με δικά του λόγια τι ζητά η άσκηση. Σε περίπτωση που ο μαθητής δεν ανταποκρίνεται ο εκπαιδευτικός τον διευκολύνει.
5. Στη συνέχεια ο μαθητής προσπαθεί να εκτελέσει την άσκηση. Σε περίπτωση που ο μαθητής αδυνατεί να «προχωρήσει», ο εκπαιδευτικός τον ενθαρρύνει και του υπενθυμίζει τη μεθοδολογία και τον τρόπο που πρέπει να ακολουθήσει. Ακολουθούμε τα βήματα 4-5 για όλες τις ασκήσεις.

⇒ **Κατανόηση προφορικού λόγου (Σελ 40)**

6. Ο μαθητής με τη συνοδεία του εκπαιδευτικού αρχικά ακούει το κείμενο από το cd. Ύστερα, ο εκπαιδευτικός διαβάζει το κείμενο 2 φορές, την πρώτη αργά και συλλαβιστά και τη δεύτερη με ρέοντα λόγο αλλά επίσης αργά, αποτελώντας πρότυπο για τον μαθητή (όπως και στο cd). Παράλληλα, οι άγνωστες λέξεις σημειώνονται και συζητιούνται και συγχρόνως γίνεται επανάληψη των λέξεων του κειμένου που παρουσιάστηκαν και διδάχθηκαν προηγουμένως. Αν χρειαστεί, γίνεται και επανάληψη της ανάγνωσης με την ίδια μέθοδο.
7. Ο εκπαιδευτικός καλεί τον μαθητή να διαβάσει την εκφώνηση της πρώτης ερώτησης. Μετά την ανάγνωση καλεί τον μαθητή να του αναφέρει με δικά του λόγια τι ζητά η άσκηση. Σε περίπτωση που ο μαθητής δεν ανταποκρίνεται ο εκπαιδευτικός τον διευκολύνει.
8. Στη συνέχεια ο μαθητής προσπαθεί να εκτελέσει την άσκηση. Σε περίπτωση που ο μαθητής αδυνατεί να «προχωρήσει», ο εκπαιδευτικός τον ενθαρρύνει και το υπενθυμίζει τη μεθοδολογία και τον τρόπο που πρέπει να ακολουθήσει.

⇒ **Κατανόηση γραπτού λόγου (Σελ 41)**

9. Ο εκπαιδευτικός καλεί τον μαθητή να διαβάσει την πρώτη ερώτηση. Μετά την ανάγνωση καλεί τον μαθητή να του αναφέρει με δικά του λόγια τι ζητά η ερώτηση. Σε περίπτωση που ο μαθητής δεν ανταποκρίνεται ο εκπαιδευτικός τον διευκολύνει.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

10. Στη συνέχεια, ο μαθητής προσπαθεί να εντοπίσει στο κείμενο την απάντηση και να υπογραμμίσει τη κατάλληλη σειρά. Σε περίπτωση που ο μαθητής αδυνατεί να εντοπίσει την απάντηση στο κείμενο, ο εκπαιδευτικός τον ενθαρρύνει και του προσδιορίζει το σημείο στο οποίο βρίσκεται η απάντηση και παράλληλα του υποδεικνύει τεχνικές εντοπισμού σημείων σε κείμενο.
 11. Όταν ο μαθητής εντοπίσει την απάντηση, τον καλούμε να τη διατυπώσει με δικά του λόγια και να συμπληρώσει τον πίνακα.
- ⇒ **Παραγωγή γραπτού λόγου (Σελ 43-44)**
12. Ο εκπαιδευτικός καλεί τον μαθητή να διαβάσει την εκφώνηση της πρώτης ερώτησης. Μετά την ανάγνωση καλεί τον μαθητή να του αναφέρει με δικά του λόγια τι ζητά η άσκηση. Σε περίπτωση που ο μαθητής δεν ανταποκρίνεται ο εκπαιδευτικός τον διευκολύνει.
 13. Ο μαθητής με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού «φτιάχνει» τους άξονες και το σχεδιάγραμμα του κειμένου που πρέπει να γραφτεί και επισημαίνουν τις λέξεις κλειδιά που πρέπει να περιέχονται στο κείμενο. Στη συνέχεια, ο μαθητής ξεκινά πρόταση πρόταση τη συγγραφή του κειμένου με τη βοήθεια του σχεδιαγράμματος. Ο εκπαιδευτικός προτρέπει τον μαθητή να διαβάζει κάθε πρόταση που γράφει ελέγχοντας τη νοηματική της σύνδεση με την προηγούμενη, τυχόν εκφραστικά, νοηματικά και ορθογραφικά λάθη. Σε περίπτωση που ο μαθητής δεν ανταποκρίνεται ο εκπαιδευτικός τον διευκολύνει υποδεικνύοντας μεθοδολογικά τι πρέπει να τροποποιήσει.
 14. Μεταγνώση: Να μπορεί ο μαθητής να αναφέρει με την ολοκλήρωση κάθε υποενότητας τα μεθοδολογικά βήματα για την ορθή ολοκλήρωση των ασκήσεων.
 15. Αξιολόγηση-Γενίκευση: Για την αξιολόγηση του βαθμού κατανόησης των εκπαιδευτικών στόχων της ενότητας και αφομοίωσης του λεξιλογίου ζητούμε προφορικά και γραπτά μέσω του «Παιχνιδιού ρόλων με διάλογο» από τον μαθητή να μας περιγράψει την διαδικασία και τον τρόπο επικοινωνίας σε ζητήματα της καθημερινότητας.

Επισήμανση: Το παραπάνω διδακτικό σενάριο μπορεί να χρειαστεί για την ολοκλήρωσή του παραπάνω από 4 με 5 μαθήματα ανάλογα με τις δυνατότητες του μαθητή. Καλό θα ήταν στα πρώτα μαθήματα και μέχρι ο μαθητής να εξοικειωθεί με τις ασκήσεις και να αρχίσει να κατανοεί να μην υπάρχει χρονικό περιθώριο στις απαντήσεις του. Κλιμακωτά, να «μπει» σαν μεταβλητή ο χρονικός περιορισμός αλλά με ανοχή.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Για το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, © 2013-2014

Στο πλαίσιο της Πράξης:

**«ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΙΑΣ:
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΔΕΙΞΗ
ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ**

ΩΣ ΞΕΝΗΣ/ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ»

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ι.Ν.Καζάζης

Παραδοτέο: Προσαρμογή υλικού για τη διδασκαλία,
εκμάθηση, πιστοποίηση της ελληνικής σε άτομα με αναπηρίες

Η ομάδα εργασίας:

Ηλίας Βασιλειάδης -Ψυχολόγος, εμπνευστής
ομάδων, υποψήφιος Διδάκτωρ του Α.Π.Θ. Σχολικός
Ψυχολόγος σε ΚΕΔΔΥ

Υπεύθυνες Παραδοτέου: Άννα Κοκκινίδου & Μαρία Δημητρακοπούλου (Υ.Π. διετέλεσαν
επίσης οι : Γεωργία Ματζουλά, Κυριακή Σπανού & Δημήτριος Τζιμώκας)